

Круглий стіл

Збережемо природу для майбутніх поколінь

Звернення

До вас, мої рідні, звертаюся я -
Найменший у нашій сім'ї:
Стоїть на узліссі ялинка моя -
Не зрубайте її!
На озері плаває пташка моя -
Не убийте її!
Яскріє на небі зірка моя -
Не згасіте її!
Світ-казку будує мрія моя -
Не спиняйте її!
Д Павличко

Вихователь: Сьогодні, коли людство досягло неймовірних висот розвитку науки, настільки ж низько воно впало по відношенню до навколишнього середовища. Ресурси планети закінчуються, площа «легенів» нашої планети зменшується, швидкими темпами забруднюються вода, повітря, ґрунт, кількість шкідливих викидів в атмосферу зростає – все це глобальні проблеми, але які стосуються кожного! Кожна людина зобов'язана своїм життям нашій планеті Земля. Отримавши у подарунок її дари і багатства, насолоджуючись своєю необмеженою владою над природою, ми і самі забули, що є її маленькою часткою. Щоб людина цінувала все, що дала їй природа, потрібно закладати їй знання і цінності ще у малому віці.

Кабарчук Оля. Кілька років тому, 22 квітня, дванадцять американських школярів запропонували відзначити День Землі, закликавши всіх землян підтримати цю природоохоронну акцію; Україна цей день відзначає з 1991 року. Земля — колыска людства. Яка ж вона, Земля? Земля народжує прозорі струмки і потоки. Носить на собі океани, хмари і їх тіні. Розкривається жерлами димлячих вулканів. Пускає в небеса птахів, приймає в себе всі сніги й дощі. гладенькі і великі картоплини, маленькі зернятка, дає всьому життя.

Виникнення життя на Землі — поки що таємниця для науки. Чому. наприклад, в обміні речовин живих організмів велику роль відіграє молібден — елемент, якого на нашій планеті практично немає? Зелені рослини постійно ведуть боротьбу за енергію і, за логікою речей, мали б поглинати сонячне проміння на тій частоті, на якій його найбільше до них доходить. Але ж ні! Рослини поведуться так, ніби зародилися й розвинулися на планеті іншої зірки... Чому?

Суц Настя. Земна міфологія говорить, що жоден зі стародавніх народів нашої планети не мав себе за земного: родовід кожного нібито тягнеться або від «небесних богів», або від пращурів, переселених з інших світів у гігантських яйцях, літаючих баштах і тому подібних «літальних апаратах». Відголос цих справді всепланетних легенд ми зустрічаємо в українській народній казці «Як на Землі з'явилися люди» із збірника „Казки та оповідання з Поділля в записках 1850-1860 рр. Упорядкував Микола Левченко». Там повідомляється, що перші люди з'явилися «не на Землі, але десь в іншому світі дуже далеко, і як тому світові прийшов кінець, і як Бог вирішив зберегти рід людський». Почитайте цю казку.

Спілкування з природою просто дає нам радість. Чому? Мабуть тому, що природа — це невичерпне джерело краси, яка не може залишити байдужою навіть найчерствішу людину. Травинка, що вперто пробивається крізь сірий асфальт, громаддя гір, ширяння орла або політ бджоли, нічні співи солов'я або вигин лебединої шиї, безодня нічного зоряного неба (вказує на стенд з картинами, на яких зображено красу природи) — все це несе в собі невичерпний заряд краси. І все це таке близьке і дороге людському серцю.

Хомич Катя. Ось чому в нашій незалежній Українській державі сьогодні особливо гостро постало питання екологічного оздоровлення та охорони навколишнього середовища. Необхідно, щоб кожна людина пройнялась

відповідальністю за долю природи. Стан навколишнього середовища України на сьогоднішній день вважається критичним. За тривалістю життя населення Україна посідає 52 місце в світі. З 1991 року зареєстровано природне скорочення населення. Особливо вражаючим є показники смертності дітей на першому році життя: 13,6 на 1000 народжених. Це 1,5 рази більше, ніж у розвинених країнах. Постає справедливе питання: Що стало причиною цього? Відповідь фахівців - забруднення навколишнього середовища.

Для кожного з нас слово "природа" пов'язане насамперед з пейзажами рідного краю, того куточка землі, де минули дитячі роки, де мамина колискова пісня зливалася з шумом дерев за вікном. На все життя ті краєвиди закарбовуються в пам'яті, серці, душі незабутніми спогадами. Для когось це білокорі, стрункі берізки чи трепетні тополі, для інших - барвисто уквітчана килимами трава чи смарагдове руно гірської полонини.

Мишей Назар

У нашому житті охорона природи має надзвичайно важливе значення. Залежність людини від стану навколишнього середовища стає дедалі очевиднішою, і коли йдеться про охорону природи, то мають на увазі не тільки рослинний і тваринний світ, а й процеси, то відбуваються в кругообігу енергії, води, вуглецю тощо, зміни в атмосфері, гідросфері, ґрунті, в організмі людини.

Господарська діяльність людини змінює ландшафти, порушує зв'язки в природі, що встановлювалися протягом мільйонів років. І природа часто не в змозі відновити порушену рівновагу.

Заради прибутків ліси упродовж тривалого часу хижацькі винищувались. Як наслідок цього почали дедалі частіше траплятися згубні посухи, зменшувалася кількість води в річках, відбувалося їх замулювання.

У Південній Африці знищували гіпопотамів, щоб вони не руйнували берегів річок, а внаслідок цього в річках стало менше риби. Гіпопотами удобрювали дно річок, сприяючи розвиткові дрібних організмів, якими живилася риба. Коли цих організмів поменшало, стало менше і риби - їй не вистачало корму. Після, припинення полювання становище змінилося на краще - риби в річках побільшало.

Є такий простий, відомий усім вислів - «квітучий край». Так називають землі, де знання, досвід людей, їхня прихильність, любов до природи справді творять чудеса.

Людина завжди залежатиме від природи, бо являє собою не віддільну від неї частку. Минули ті часи, коли людина, втручаючись у природу, не ризикувала завдати їй непоправної шкоди.

Тепер, у період бурхливого розвитку науки і техніки, для блага самої ж людини необхідно, щоб її взаємодія з природою відбувалася в розумних межах.

Зінчук Саша

Оскільки Україна проголосила побудову правової демократичної держави, кожний її громадянин має право на безпечне для його життя та здоров'я довкілля. У зв'язку з цим в країні прийнято важливі законодавчі акти з охорони навколишнього природного середовища. Державній охороні і регулюванню використання природних ресурсів на території України підлягають землі, води, багатства надр, атмосфера, ґрунти, рослинний і тваринний світ. Охорона навколишнього середовища України має здійснюватись на основі наукових досліджень її природних умов і ресурсів з урахуванням глобальних і місцевих прогнозів їх природних змін, та змін під впливом господарського використання. Ось які зміни відбуваються для захисту в природних умовах України.

Забруднення атмосферного повітря спричинює зміну термічного режиму (підвищення середньої температури повітря біля поверхні Землі при збільшенні запиленості атмосфери). Атмосферні забруднення завдають шкоди здоров'ю людини. Відомо, що рівень забруднення атмосфери залежить від об'ємів неконтрольованих промислових викидів у повітря. Це спричинюється концентрацією промислових підприємств у містах. Найзабрудненішими є промислові центри Донецького та Придніпровського районів.

Ліси окрім свого естетичного значення відіграють роль регенератора кисню повітря. Крім того ліс забезпечує рівновагу кругообігу води, збереження лісового фонду в Україні має загальнодержавне значення. Ліси поділяються на дві категорії: категорія захисності; промислові ліси. 1-ша категорія - ліси, які служать для екологічної рівноваги в природі. 2-га - промислові ліси використовують крім призначення для отримання промислової деревини. Велике значення збереження лісів, має для збереження тваринного світу. Тому ліси України охороняються. Охорона їх регулюється Лісовим кодексом України, прийнятим в 1994 р.

ПАМ'ЯТКА

1. Кожний зелений листок, кожна травинка виділяє в повітря кисень. Ним ми дихаємо, без нього немає життя. Не топчи, не зривай рослини!
2. Найкраща квітка та, що квітує там, де зростає. Не знищуй її!
3. Гриби, отруйні для людини, для лісових мешканців - ліки і харч. Чим більше в лісі різних грибів, тим він затишніший, в ньому краще й вище ростуть дерева. Не знищуй неїстівних грибів!
4. Не галасуй у весняному лісі, не вмикай надто голосно музику. Ти злякаєш пташку, вона злетить з гнізда. Яєчка, які вона насиджувала, захолонуть і з них ніколи не виведуться пташенята. Краще послухай голоси лісу!
5. Якщо ти знайшов гніздечко - не чіпай його, бо пташка може залишити гніздо, навіть якщо там відкладено кілька яєць. Поспостерігай за гніздом потайки, і ти помітиш багато цікавого.
6. Не лови барвистих метеликів, що літають над квітами. Вони схожі на казкові барвисті квіти і нікому не завдають шкоди.
7. Найчистіша і найсмачніша вода - джерельна. Подивись, як схиляються над джерелом трави і квіти, кущі і дерева. Вони оберігають його від пересихання, захищають від бурі. Не скаламутъ джерело! Охороняй його чистоту! Чиста вода - велике багатство.
8. Ти хочеш принести додому лісові квіти? Зривай їх тільки тоді, коли зберешся йти додому, і пам'ятай: скромний, невеличкий букет - ознака гарного смаку й свідомості людини, бережливості й доброти. А про що свідчить оберемок лісових квітів?
9. Щоб знищити молоде дерево, потрібні хвилини, а виростити його - роки. Не ламай черемхи, не каліч інших квітучих дерев, кущів!
10. Рана на рослині - рана на живому. Якщо ти набираєш букет лісових суниць, знай: скільки гілочок у букеті - на стільки рослинах залишилися рани, і всі вони довго хворітимуть, а багато з них загинуть.

11. Ніщо так згубно не впливає на все живе, як вогонь. Байдужість, що призвела до пожежі - злочин і перед природою, і перед людьми. Простеж, щоб у лісі не залишилося навіть іскри від багаття.

12. Покинута консервна банка, скло можуть поранити лісового звіра і призвести до його загибелі. Нагріте сонцем скло може стати причиною пожежі. Не залишай після себе сміття в лісі! Нехай твоє місце відпочинку

буде чистим. Рештки їжі залиши для пташок на сухих гілках, для звірів - на пеньку, для комах - на землі.

Все може природа: може нагодувати хлібом, напоїти зі своїх джерел, здивувати своєю красою. Одного лиш не може вона - захистити себе. Тому святий обов'язок охорони природи лягає на плечі тих, хто їсть хліб, п'є її воду, пишається її природою, тобто вас. Бережіть її!

Пам'ятай зеленого коника біля своїх ніг,
Пам'ятай тихий вітер, що між хмари пробіг,
Не забудь приголубить у лузі ромашку,
Посади деревце - це для тебе не важко.
Зачекай, не вбивай в лісі дикого звіра,
Він тобі подарує і любов, і довіру.
Пожалій буйний цвіт, не засмічуй колодязь.
Це ж для тебе усе, це твій дім, це природа.

Серед учнів центру немає байдужих до проблем довкілля.